

ПРАВОВІ ТА ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Є. С. Поляріна, аспірант

Донбаська державна машинобудівна академія, м. Краматорськ

Децентралізація (від лат. de – заперечення, centralize – середній, центральній) означає «знищення, скасування або ослаблення централізації та розширення прав низових органів управління» [7].

Генезис концепцій децентралізації має багатобічні розуміння стану чи процесу трансферу повноважень та важливості постачання суспільних послуг від національних до місцевих, регіональних, приватних ступенів та незалежних національних установ [6]. Згідно Закону України статі 1, за органами місцевого самоврядування закріплюються делеговані повноваження, котрі надані виконавчим комітетам за рішенням районних, обласних рад [3].

1 квітня 2014 р. виходить розпорядження Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні [5]. Мета Концепції є знаходження механізмів та шляхів еволюції дієвого місцевого самоврядування.

Зараз відбувається добровільне об'єднання територіальних громад, це потрібно для того, щоб передати владу на місця [2].

Які переваги має децентралізація? По-перше, активісти будуть в змозі контролювати та самостійно планувати бюджет, виходячи зі стратегії розвитку громади. По-друге, покращення надання послуг. По-третє, процес реформування відродження українського села.

Які недоліки має децентралізація? По-перше, зароблені гроші постачаються, умовно, до сусіднього села, що виключатиме незадоволення. По-друге, повстає питання скорочення шкіл. По-друге, ризик місцевої влади не впоратися з повноваженнями. По третє, можливість феодалізації, доручення олігархічних структур.

23 січня 2019 року Кабінетом Міністрів України здійснюється перехід до нового етапу реформи децентралізації. Мета є запровадження і закріплення змін до 2020 року. На сьогодні сформовано 876 громад, підвищення місцевих бюджетів майже до суми 234 млрд грн, 1,5 млн га земель у власності громад [1].

Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) співпрацює з Всеукраїнською асоціацією сільських та селищних рад (ВАССР) та Українською Асоціацією районних та обласних рад (УАРОР) [4].

Висновком упровадження реформи бюджетної децентралізації є прибуток інвестування місцевих бюджетів.

Слід також вказати на неспроможність діяльності органів публічної влади виходячи з відсутності цілісності територій Луганської та Донецької областей, тому істотним моментом є внесення у Конституцію виправлення щодо підсилення нагляду парламентом у існуючій ситуаційній загрозі життєздатності нації.

Література

1. Децентралізація дає можливості. URL: <https://decentralization.gov.ua/> (дата звернення 29.01.2019).
2. Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19> (дата звернення 29.01.2019).
3. Закон України «Про місцеве самоврядування» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 29.01.2019).
4. Посібник з децентралізації у схемах / Під редакцією Н.Ю. Кузьмичової. Київ, 2016. 72 с.
5. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні» URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80> (дата звернення 30.01.2019).
6. Романюк С. А. Децентралізація: теорія та практика застосування: монографія. 2018. 216 с.
7. Словник іншомовних слів / уклад. С. М. Морозов, Л. М. Шкарлупа. Київ: Наукова думка, 2000. 680 с.